
Saksbehandler: Marie Skavnes
Arkivsaksnr.: 21/372

Arkiv: 033

BEITEBRUKSPLANEN FOR ØYER KOMMUNE - RULLERING 2021

Vedlegg:

Beitebruksplan for Øyer 2014-2018

Beitebruk sau, kart

Beitebruk storfe, kart

Besetningsområder sau, kart

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Sammendrag:

Beitebruksplanen for Øyer kommune 2014-2018 skal rulleres og det varsles herved oppstart av planarbeidet. Beitebruksplanen er utarbeidet som en temaplan. Landbrukskontoret mottok 4.11.20 et brev fra Oppland bonde og småbrukarlag der de henstiller kommunene om å vedta beitebruksplanen som en del av kommuneplanens arealdel. Beitebruksplanen kan ikke være en del av kommuneplanens arealdel og foreslås at rulleres som en temaplan.

Saksutredning:

Øyer kommune sin beitebruksplan skal rulleres i løpet av året. Beitebruksplanen dokumenterer omfanget og verdien av beitinga, skal sikre at beitenæringa har tilgang på areal og ressurser også i framtida og komme med tiltak som styrker beitebruken og reduserer konfliktnivået i.f.t. bruk av utmarka som beite for husdyr. Planen inkluderer også en beredskapsplan som må oppdateres.

Oppland bonde og småbrukarlag sendte i brev av 4.11.20 en henstilling til landbrukskontorene i Opplandsdelen av Innlandet fylke om beitebruksplaner.

De skriver:

Tidligere Oppland fylke er Norges største utmarksbeiteområde og beitenæringa, sammen med skognæringa, er Norges største utmarksnæring. Derfor er det viktig å utarbeide verktøy som kan sikre og utvikle beitenæringa.

Både skog og utmark, har gjennom økt interesse fra andre næringer, friluftsliv og hyttebygging, blitt utsatt for større og større utfordringer. For beitenæringa har dette gitt grunnlag for økte konflikter, press mot beiterettigheter og konkurranse om de beste beitearealene. Disse utfordringene nødvendiggjør at beitebruksplanene revideres og rulleres og brukes i kommunal planbehandling.

En beitebruksplan skal presentere beitearealene i kommunen og bruken av disse til beiting. Den skal synliggjøre og dokumentere verdien av beitebruken og dens historiske verdi. Mest viktig er at den skal synliggjøre framtidig bruk av beite, ha kartlagt de beste beiteområdene

og gi politikere og administrasjon i kommunene kunnskap om, og verktøy, i plansaker som berører beitenæringa.

Skal beitebruksplanen oppfylle sin verdi som verktøy i planbehandling, må den ha en juridisk forankring i kommunenes totale planverk. Dette er mulig ved at beitebruksplanen blir en del av kommuneplanens arealdel. En slik status vil sikre at beitenæringa i kommunen blir tatt med i planbehandling og at beiteretter og beitenæring vektlegges når kommunen behandler plansaker som berører utmark og beitenæring.

Oppland Bonde- og Småbrukarlag vil derfor henstille landbrukskontorer i tidligere Oppland om å innstille overfor kommunenes administrative og politiske beslutningstakere, at beitebruksplanen vedtas som en del av kommunedelplanens arealdel.

I kommuner der beitebruksplanene er gamle, henstilles kommunen om å sette i gang arbeidet med en rullering av beitebruksplanen, i samarbeid med beitenæringa. I kommuner som ikke har utarbeidet beitebruksplan, oppfordres det til å starte arbeidet med å utarbeide en beitebruksplan i samarbeid med beitenæringa.

I sak 1/2021 i formannskapetets møte 10.1. ble Kommunal planstrategi 2020-2023 lagt ut på høring. Der foreslås Beitebruksplanen rullert i 2021 som en temaplan.

Vurdering

Beitebruksplan for Øyer kommune 2014-2018 er utarbeidet som temaplan. Det samme er beitebruksplanene i Lillehammer og Gausdal. Kommunedirektøren mener at rulleringsarbeidet av planen bør startes i 2021. I kommuneplanens samfunnsdel er utmarksbeitebruk i kommunen et mål: - *Opprettholde og legge til rette for høstingsbasert bruk av utmarka og tilrettelegge for allment friluftsliv.* Rullering av beitebruksplanen er derfor viktig oppfølging av overordna plan.

Kommunedirektøren foreslår å opprette en arbeidsgruppe for planarbeidet bestående av representanter fra Øyer beite – og gjetelag, Tretten vestsida sankelag, Øyer/Tretten sau og geit og Fjellstyret.

Oppland bonde og småbrukarlag skriver at beitebruksplaner 'kan bli en del av kommuneplanens arealdel'.

Plan- og bygningsloven § 11-5 beskriver kommuneplanens arealdel: *Kommunen skal ha en arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel) som viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Det kan utarbeides arealplaner for deler av kommunens område.*

Kommuneplanens arealdel skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede planer for arealbruk, er ivaretatt.

Plankartet skal i nødvendig utstrekning vise hovedformål og hensynssoner for bruk og vern av arealer.

En beitebruksplan kan utfra disse bestemmelsene ikke være en del av kommuneplanens arealdel. Beitebruksplaner kan enten utarbeides som kommunedelplaner etter Plan og bygningslovens bestemmelser eller temaplaner som ikke er underlagt PBL.

Temaplaner omhandler tema der det vurderes mer hensiktsmessig at disse fremmes uten omfattende prosesskrav etter plan og bygningslovens bestemmelser (krav om planprogram, handlingsplan, offentlig ettersyn etc.). Dette kan være hensiktsmessig der tema, interessegrupper og medaktører er klart begrenset og definerte. Temaplaner gir føringer for andre planer i kommunen, men er ikke juridisk bindende.

Kommunedelplaner har mer omfattende planprosess, der berørte offentlige organer og andre interesserte skal varsles om formål og viktige problemstillinger ved oppstart av planarbeidet. Det skal også utarbeides planprogram som sendes på høring. Videre skal forslag til kommunedelplan sendes på høring med minst 6 ukers høringsfrist. Det skal dermed legges til rette for medvirkning til planarbeidet fra offentlige myndigheter, grunneiere og andre som berøres av planarbeidet. Kommunedelplaner kan gi juridisk bindende føringer ved revisjon av kommuneplanens arealdel f.eks. når det gjelder hensynssoner i plankart og planbestemmelser som angår beitebruken i kommunen.

Kommunedirektøren foreslår at beitebruksplanen for Øyer kommune rulleres som temaplan i tråd med forslaget til overordna planstrategi, og at det herved varsles oppstart av planarbeidet.

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Plan- og miljøutvalget varsler oppstart for rullering av beitebruksplanen for Øyer kommune. Beitebruksplanen utarbeides som en temaplan.

Ådne Bakke
Kommunedirektør

Marie Skavnes